

Insolvenční správce a podjatost

Reálnému naplnění práva věřitelů založeného ustanovením § 29 insolvenčního zákona neodpovídá teze, podle níž by věřitelé (majoritní věřitel) byli omezeni při volbě (nového) insolvenčního správce tím, zda mají (či v minulosti měli) k tomuto insolvenčnímu správci „vztah“ založený a odvíjející se např. z dřívějších insolvenčních řízení, v nichž v pozici účastníků řízení „vystupovali“ totožní věřitelé a ve funkci insolvenčního správce tatáž osoba. Ani okolnost, že stejní věřitelé (stejný majoritní věřitel) opakovaně (v různých insolvenčních řízeních) postupem podle ustanovení § 29 insolvenčního zákona ustanovují „novým“ insolvenčním správcem stejnou osobu, není důvodem, který by mohl vést k pochybnostem o nepodjatosti takového insolvenčního správce. Naopak, kdyby v průběhu insolvenčního řízení vyšlo najevo, že věřiteli ustanovený insolvenční správce tyto věřitele v jiných insolvenčních řízeních zvýhodnil, aniž by současně šlo o „omluvitelné“ pochybení insolvenčního správce (plynoucí např. z nejednoznačné právní úpravy), bude zpravidla dán i důvod pochybovat o nepodjatosti takového insolvenčního správce.

(Usnesení Nejvyššího soudu České republiky sp.zn. 29 NSČR 110/2014 a sp.zn. 29 NSČR 80/2015, ze dne 31.8.2015)

Nejvyšší soud České republiky rozhodl v insolvenční věci dlužníka ECM China Investments s. r. o., se sídlem v P., vedené u Městského soudu v Praze pod sp. zn. MSPH 79 INS 7676/2012, o odvolání insolvenčního správce, o dovoláních Mgr. Adama Sigmunda, advokáta, se sídlem v P., odvolaného insolvenčního správce dlužníka, proti usnesením Vrchního soudu v Praze ze dne 12. září 2014, č. j. MSPH 79 INS 7676/2012, 1 VSPH 1315/2014-B-69 a ze dne 13. dubna 2015, č. j. MSPH 79 INS 7676/2012, 1 VSPH 2213/2014-B-88, tak, že usnesení Vrchního soudu v Praze ze dne 12. září 2014, č. j. MSPH 79 INS 7676/2012, 1 VSPH 1315/2014-B-69 a ze dne 13. dubna 2015, č. j. MSPH 79 INS 7676/2012, 1 VSPH 2213/2014-B-88, jakož i usnesení Městského soudu v Praze ze dne 22. října 2014, č. j. MSPH 79 INS 7676/2012-B-76, se zrušují a věc se vrací Vrchnímu soudu v Praze k dalšímu řízení.

Z odůvodnění :

Vrchní soud v Praze k odvolání Mgr. Adama Sigmunda, insolvenčního správce dlužníka ECM China Investments s. r. o. (dále též jen „insolvenční správce S“) usnesením ze dne 13. dubna 2015, č. j. MSPH 79 INS 7676/2012, 1 VSPH 2213/2014-B-88, potvrdil usnesení ze dne 22. října 2014, č. j. MSPH 79 INS 7676/2012-B-76, jímž Městský soud v Praze (dále jen „insolvenční soud“) mimo jiné odvolal jmenovaného z funkce insolvenčního správce a (novým) insolvenčním správcem ustanovil JUDr. Ing. Petra Štillipa.

Šlo o v pořadí druhá rozhodnutí soudů nižších stupňů, když usnesení ze dne 17. června 2014, č. j. MSPH 79 INS 7676/2012-B-58, jímž insolvenční soud zamítl návrh Mgr. Ing. Ivo Haly, insolvenčního správce věřitele č. 3 (ECM REAL ESTATE INVESTMENTS A. G.) [dále též jen „insolvenční správce H“ a „věřitel ER“] na odvolání insolvenčního správce S z funkce, k odvolání insolvenčního správce H zrušil Vrchní soud v Praze usnesením ze dne 12. září 2014, č. j. MSPH 79 INS 7676/2012, 1 VSPH 1315/2014-B-69, a věc vrátil insolvenčnímu soudu k dalšímu řízení. Odvolací soud přitom uzavřel, že existují (jistě) tři dílčí důvody, které ve svém souhrnu mohou vést k pochybnostem o nepodjatosti insolvenčního správce S, když spolupracuje s advokátní kanceláří (ŽIŽLAVSKÝ, advokátní kancelář s.

r. o. - dále jen „advokátní kancelář“), která zastupovala majoritního věřitele (Českou exportní banku, a. s. - dále jen „věřitel Č“), dále tato advokátní kancelář zastupovala věřitele Č „v dílčích kauzách“ a věřitel Č hlasoval pro odvolání insolvenčního správce H a pro ustanovení insolvenčního správce S.

Soudy nižších stupňů vyšly z toho, že:

1) Insolvenční soud usnesením ze dne 17. dubna 2012, č. j. MSPH 79 INS 7676/2012-A-15, zjistil (k návrhu dlužníka a věřitele Č) úpadek dlužníka, na jeho majetek prohlásil konkurs a insolvenčním správcem ustanovil Mgr. Ing. Ivo Halu.

2) Usnesením ze dne 31. května 2012, č. j. MSPH 79 INS 7676/2012-B-5, insolvenční soud ustanovil odděleným insolvenčním správcem dlužníka Mgr. Adama Sigmunda, a to pro veškeré úkony související s přezkoumáním nezajištěné, nevykonatelné pohledávky č. P3 věřitele ER, včetně všech souvisejících úkonů a řízení, z nichž je pro svůj poměr k tomuto věřiteli vyloučen insolvenční správce H, který je současně určen jako insolvenční správce věřitele ER (dlužníka v insolvenční věci sp. zn. MSPH 79 INS 6021/2011).

3) Podle protokolu o přezkumném jednání a zápisu ze schůze věřitelů konané po přezkumném jednání ze dne 15. srpna 2012 schůze věřitelů k návrhu věřitele Č hlasem tohoto věřitele odvolala z funkce insolvenčního správce H a novým insolvenčním správcem zvolila Mgr. Adama Sigmunda; insolvenční soud usnesením z téhož dne potvrdil jmenovaného novým insolvenčním správcem ustanoveným schůzí věřitelů.

4) Na výše uvedeném přezkumném jednání byly zjištěny pohledávky všech (tří) přihlášených věřitelů (věřitele Č ve výši 233.736.686,33 Kč, Finančního úřadu pro hlavní město Prahu ve výši 510,- Kč a věřitele ER ve výši 1.869.412,38 Kč). Usnesením ze dne 22. srpna 2012 insolvenční soud odvolal insolvenčního správce S z funkce odděleného insolvenčního správce; v plném rozsahu totiž splnil povinnosti odděleného insolvenčního správce a stal se (hlavním) insolvenčním správcem.

5) V aktualizovaném soupisu majetkové podstaty dlužníka je sepsána pohledávka dlužníka z úschovy [částka 12.411.936,39 Kč byla 11. října 2013 připsána na účet majetkové podstaty, zůstatek na dolarovém účtu dlužníka u věřitele Č ve výši 272,19 USD a 500 ks kmenových akcií představujících 10% účast dlužníka ve společnosti China East Investments Ltd, se sídlem v Hongkongu (dále jen „společnost“), které byly v průběhu řízení zpeněženy s tím, že část připadající na dlužníka ve výši 17.514.829,78 Kč byla připsána na účet majetkové podstaty dne 24. ledna 2014].

6) K návrhům insolvenčního správce S insolvenční soud usnesením ze dne 23. ledna 2014, č. j. MSPH 79 INS 7676/2012-B-38, povolil částečný rozvrh (s tím, že věřiteli Č bude vyplaceno 10.124.098,10 Kč, věřiteli ER 80.971,90 Kč a označenému finančnímu úřadu 22,09 Kč) a usnesením ze dne 18. června 2014, č. j. MSPH 79 INS 7676/2012-B-59, vyslovil souhlas s tím, aby zajištěnému věřiteli Č vydal výtěžek ze zpeněžení 500 ks kmenových akcií společnosti v celkové výši 15.534.417,60 Kč.

7) Insolvenční správce S není a nebyl společníkem ani statutárním orgánem advokátní kanceláře, jejímž předmětem podnikání je výkon advokacie.

8) Dopisem ze dne 29. ledna 2014 insolvenční správce S oznámil insolvenčnímu soudu, že téhož dne byl zapsán coby společník a statutární orgán společnosti AS ZIZLAVSKY v. o. s. (s předmětem podnikání výkon činnosti insolvenčního správce) a působí jako ohlášený společník.

Na tomto základě odvolací soud, cituje ustanovení § 24 odst. 1, § 25 odst. 1, § 26 § 33 odst. 1 zákona č. [182/2006](#) Sb., o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenčního zákona) a odkazuje na závěry formulované Nejvyšším soudem v usnesení ze dne 30. června 2014, sen. zn. 29 NSČR 107/2013 (jde o usnesení uveřejněné pod číslem 114/2014 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek - dále jen „R

114/2014"), ve shodě se závěry předchozího kasačního usnesení ze dne 12. září 2014 uzavřel, že v dané věci existují tři dílčí důvody, které ve svém souhrnu mohou vést k pochybnostem o nepodjatosti insolvenčního správce S, neboť spolupracuje s advokátní kanceláří, která zastupovala (majoritního) věřitele Č, a to i „v dílčích kauzách" a tento věřitel hlasoval pro odvolání insolvenčního správce H a pro ustanovení insolvenčního správce S.

Současně odvolací soud shledal nedůvodnou výhradu insolvenčního správce S, že jeho odvoláním z funkce bylo v insolvenčním řízení znemožněno (majoritnímu) věřiteli Č využít právo na změnu insolvenčního správce podle ustanovení § 29 insolvenčního zákona; ani postupem podle tohoto ustanovení totiž nemohou věřitelé (v rozporu s ustanovením § 24 odst. 1 insolvenčního zákona) ustanovit (nového) insolvenčního správce, o jehož nepodjatosti by bylo možno pochybovat se zřetelem na jeho poměr k věci nebo k osobám účastníků.

Proti usnesením Vrchního soudu v Praze ze dne 12. září 2014, č. j. MSPH 79 INS 7676/2012, 1 VSPH 1315/2014-B-69 a ze dne 13. dubna 2015, č. j. MSPH 79 INS 7676/2012, 1 VSPH 2213/2014-B-88, podal insolvenční správce S dovolání, která považuje za přípustná podle ustanovení § 237 zákona č. [99/1963](#) Sb., občanského soudního řádu (dále jen „o. s. ř."), maje zato, že napadená rozhodnutí závisí na vyřešení otázky „hmotného" práva, která nebyla dovolacím soudem dosud řešena, týkající se výkladu ustanovení § 29 insolvenčního zákona a možnosti odvolat insolvenčního správce ustanoveného schůzí věřitelů.

Dovolatel v obou případech shodně namítá, že rozhodnutí odvolacího soudu spočívá na nesprávném právním posouzení věci (§ 241a odst. 1 o. s. ř.), přičemž zdůrazňuje, že:

- a) V řízení vyšlo najevo, že advokátní kancelář neposkytuje věřiteli Č v souvislosti s insolvenčním řízením dlužníka žádné právní ani obdobné služby; věřitel Č je zastoupen Mgr. Martinem Hrodkem.
- b) Skutečnost, že advokátní kancelář s pracovními vztahy k dovolateli poskytuje (či v minulosti poskytovala) právní služby konkrétnímu věřiteli v jiných řízeních, než je předmětné insolvenční řízení, nemůže sama o sobě založit pochybnost o nepodjatosti insolvenčního správce S vůči věřiteli Č. Ostatně ani soudci obecných soudů nejsou považováni za podjaté jen proto, že v jiném řízení projednávali věci „mezi stejnými účastníky nebo k nim měli nepřímý vztah".
- c) Pouhá „marketingová" spolupráce insolvenčního správce S s advokátní kanceláří nemůže založit pochybnosti o jeho nepodjatosti v rámci insolvenčního řízení dlužníka.
- d) V insolvenčním řízení insolvenční správce S neposkytoval právní služby věřiteli Č, přičemž nebylo prokázáno ani to, že by mu věřitel Č udělil plnou moc k zastupování v jakékoli jiné věci. Potud poukazuje též na usnesení Vrchního soudu v Olomouci ze dne 24. června 2013, č. j. KSBR 30 INS 17843/2012, 1 VSOL 461/2013-B-27, podle něhož „pouhý kolegiální vztah při výkonu advokacie v jednom místě (na jedné adrese) není důvodem pro vyloučení insolvenčního správce".
- e) Umožňuje-li ustanovení § 29 insolvenčního zákona věřitelům odvolat (insolvenčním soudem) ustanoveného insolvenčního správce a ustanovit správce jiného, je přirozené, že věřitelé nebudou volit správce, se kterým nemají žádné zkušenosti a kterého neznají z jiného řízení; naopak je legitimní, aby si věřitelé vybrali správce, o kterém mají dobré reference. Vedl-li by výklad dotčeného ustanovení k tomu, že by jakýkoli vztah mezi věřitelem a insolvenčním správcem zakládal domněnku podjatosti odůvodňující nepotvrzení volby insolvenčního správce soudem, případně jeho odvolání či zproštění funkce, bude výkon práva volby insolvenčního správce věřitelem znemožněn a ustanovení § 29 insolvenčního zákona se tak stane zcela obsolentním. Napadeným usnesením podle názoru dovolatele odvolací soud „odebral" (majoritnímu) věřiteli Č právo na volbu insolvenčního správce.

f) Pohledávku věřitele Č přezkoumal (původní) insolvenční správce H a dovolatel tuto pohledávku nebude (znovu) přezkoumávat. Navíc v insolvenčním řízení „došlo k významné redukci míry účasti“ věřitele Č, jelikož na jeho místo v rozsahu částky 35.185.539,81 Kč vstoupil insolvenční správce věřitele ER (Mgr. Ing. Ivo Hala).

g) Bezvýznamná není ani skutečnost, že dovolatel podal dne 16. dubna 2013 u insolvenčního soudu proti Mgr. Ing. Ivo Halovi (jako insolvenčnímu správci věřitele ER) odpůřčí žalobu „ohledně neúčinnosti smlouvy o prodeji akcií ze dne 22. prosince 2009“ (řízení je vedeno u insolvenčního soudu pod sp. zn. 179 ICm 1364/2013); „kroky věřitele mohou tedy být zcela účelově vedeny snahou zbavit se dovolatele, jakožto informovaného žalobce v rámci řízení o odpůřčí žalobě a zabránit tak ochraně práv věřitelů dlužníka, k nimž je dovolatel (jako insolvenční správce dlužníka) povinen“.

h) V současné fázi insolvenčního řízení, kdy byla zpeněžena většina majetku dlužníka, byl proveden částečný rozvrh a dovolatel vede spor o určení neúčinnosti úkonů dlužníka (viz výše), by změna v osobě insolvenčního správce mohla vést k neodůvodněným průtahům v insolvenčním řízení a k poškození práv věřitelů dlužníka.

Proto dovolatel požaduje, aby Nejvyšší soud (obě) rozhodnutí odvolacího soudu zrušil a věc vrátil insolvenčnímu soudu k dalšímu řízení, respektive změnil tak, že se insolvenční správce S z funkce neodvolává.

S přihlédnutím k době vydání napadených rozhodnutí je pro dovolací řízení rozhodný občanský soudní řád ve znění účinném od 1. ledna 2014 (srov. usnesení Nejvyššího soudu ze dne 30. dubna 2014, sen. zn. 29 NSČR 45/2014, uveřejněné pod číslem 80/2014 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek).

Dovolání insolvenčního správce S jsou přípustná podle ustanovení § 237 o. s. ř., a to k řešení otázky dovolatelem otevřené, týkající se výkladu ustanovení § 24 a § 29 insolvenčního zákona, dovolacím soudem beze zbytku nezodpovězené.

Právní posouzení věci je obecně nesprávné, jestliže odvolací soud posoudil věc podle právní normy, jež na zjištěný skutkový stav nedopadá, nebo právní normu, sice správně určenou, nesprávně vyložil, případně ji na daný skutkový stav nesprávně aplikoval.

Podle ustanovení § 24 insolvenčního zákona (ve znění účinném od 1. ledna 2014) insolvenční správce je z insolvenčního řízení vyloučen, jestliže se zřetelem na jeho poměr k věci nebo k osobám účastníků je tu důvod pochybovat o jeho nepodjatosti; to neplatí v případě uvedeném v § 34. Jakmile se ustanovený insolvenční správce dozví, že jsou zde důvody pro jeho vyloučení, je povinen oznámit to neprodleně insolvenčnímu soudu (odstavec 1). Veřejná obchodní společnost, která je ustanovena insolvenčním správcem, oznámí insolvenčnímu soudu neprodleně, kdo z jejích společníků, prostřednictvím kterých vykonává činnost insolvenčního správce, bude jejím jménem funkci insolvenčního správce vykonávat; odstavec 1 platí pro tohoto společníka obdobně (odstavec 2).

Podle ustanovení § 28 insolvenčního zákona (v témže znění) za podmínek stanovených tímto zákonem rozhodují o změně v osobě insolvenčního správce i věřitelské orgány; pro jejich rozhodnutí platí § 21 až 24 a § 25 odst. 3 obdobně.

Podle ustanovení § 29 insolvenčního zákona (ve znění účinném k 15. srpnu 2012, tj. k datu přezkumného jednání, na kterém věřitelé odvolali insolvenčního správce H a ustanovili do funkce insolvenčního správce S) na schůzi věřitelů, která nejbližší následuje po přezkumném jednání, se mohou věřitelé usnést, že insolvenčním soudem ustanoveného insolvenčního správce odvolávají z funkce a že ustanovují nového insolvenčního správce. Toto usnesení je přijato, jestliže pro ně

hlasovala nejméně polovina všech věřitelů přihlášených ke dni předcházejícímu konání schůze věřitelů, počítaná podle výše jejich pohledávek (odstavec 1). Usnesení o ustanovení insolvenčního správce podle odstavce 1 potvrzuje insolvenční soud; nepotvrdí je pouze tehdy, nesplňuje-li insolvenční správce podmínky uvedené v § 21 až 24; § 54 odst. 1 se nepoužije (odstavec 2). Rozhodnutí podle odstavce 2 vydá insolvenční soud do skončení schůze věřitelů, která usnesení podle odstavce 1 přijala; odvolání je přípustné, jen jestliže insolvenční soud usnesení schůze věřitelů nepotvrdí. Osobou oprávněnou k podání odvolání je pouze věřitel, který na schůzi věřitelů hlasoval pro přijetí usnesení; § 55 odst. 1 platí obdobně (odstavec 3).

Podle ustanovení § 31 odst. 1 insolvenčního zákona (ve znění účinném od 1. ledna 2014) z důležitých důvodů, které nemají původ v porušení povinností insolvenčního správce, může insolvenční soud na návrh insolvenčního správce nebo věřitelského orgánu anebo i bez tohoto návrhu odvolat insolvenčního správce z funkce. Učiní tak zpravidla po slyšení insolvenčního správce; o podaném návrhu rozhodne neprodleně.

Nejvyšší soud již v R 114/2014 uzavřel, že:

Ustanovení § 24 a § 31 insolvenčního zákona patří k právním normám s relativně neurčitou hypotézou, a to jest k právním normám, jejichž hypotéza není ustanovena přímo právním předpisem a které tak přenechávají soudu, aby podle svého uvážení v každém jednotlivém případě vymezil sám hypotézu právní normy ze širokého, předem neomezeného okruhu okolností.

Jako východiska, na nichž spočívá jeho rozhodovací činnost, přejímá závěry formulované k výkladu právních norem Ústavním soudem ve stanovisku jeho pléna ze dne 21. 5. 1996, sp. zn. Pl. ÚS-st.-1/96, uveřejněném ve Sbírce nálezů a usnesení Ústavního soudu, svazku 9, ročníku 1997, části I., pod pořadovým číslem 9. Tam Ústavní soud vysvětlil, že vázanost soudu zákonem neznamená bezpodmínečně nutnost doslovného výkladu aplikovaného ustanovení, nýbrž zároveň vázanost smyslem a účelem zákona. V případě konfliktu mezi doslovným zněním zákona a jeho smyslem a účelem je důležité stanovit podmínky priority výkladu e ratione legis před výkladem jazykovým, podmínky, jež by měly představovat bariéru možné libovůle při aplikaci práva. Tamtéž Ústavní soud dodal, že smysl a účel zákona lze dovodit především z autentických dokumentů vypovídajících o vůli a záměrech zákonodárce, mezi něž patří důvodová zpráva k návrhu zákona (uvědomuje si skutečnost, že ze souhlasu zákonodárce s osnovou návrhu lze pouze presumovat i jeho souhlas s jejími důvody) a dále z argumentace přednesené v rozpravě při přijímání návrhu zákona. Smysl a účel zákona lze dále dovodit z pramenů práva. Při aplikaci právního ustanovení je nutno prvotně vycházet z jeho doslovného znění. Pouze za podmínky jeho nejasnosti a nesrozumitelnosti (umožňující např. více interpretací), jakož i rozporu doslovného znění daného ustanovení s jeho smyslem a účelem, o jejichž jednoznačnosti a výlučnosti není jakákoliv pochybnost, lze upřednostnit výklad e ratione legis před výkladem jazykovým.

Z důvodové zprávy k insolvenčnímu zákonu je zřejmé, že důvody podjatosti insolvenčního správce se mohou týkat i účastníků řízení (tedy nejen dlužníka, nýbrž i jeho věřitelů) a že v souvislosti s úpravou (ne)podjatosti insolvenčního správce (§ 24 insolvenčního zákona) insolvenční zákon zavádí i novou instituci tzv. odděleného insolvenčního správce, ustanovovaného v případech, kdy správce je v insolvenčním řízení vyloučen pouze z některých (a nepočetných) úkonů.

Podmínky, za nichž je insolvenční správce vyloučen z insolvenčního řízení (§ 24 odst. 1 insolvenčního zákona), lze v zásadě (s níže uvedenou výjimkou) poměřovat s podmínkami určenými ustanovením § 14 odst. 1 o. s. ř. Přitom vztah insolvenčního správce k účastníkům řízení (dlužníku či věřitelům, kteří uplatňují své právo vůči dlužníku - § 14 odst. 1 insolvenčního zákona), popř. účastníkům řízení v incidenčních sporech (§ 16 insolvenčního zákona), pro který je dán důvod pochybovat o nepodjatosti insolvenčního správce, může být založen především příbuzenským nebo jemu obdobným vztahem,

jemuž na roveň může v konkrétním případě stát vztah přátelský či naopak zjevně nepřátelský (k tomu srov. *mutatis mutandis* důvody usnesení Nejvyššího soudu ze dne 18. dubna 2012, sen. zn. 29 NSČR 26/2012, uveřejněného pod číslem 85/2012 Sbírky soudních rozhodnutí stanovisek). Současně platí, že pro přijetí závěru o vyloučení insolvenčního správce postačí, že jsou zde důvody pochybovat o jeho nepodjatosti, tj. jeho podjatost nemusí být „prokázána“.

Ustanovení § 24 insolvenčního zákona nepovažuje za důvod vyloučení insolvenčního správce z insolvenčního řízení jeho poměr jen k některému z dlužníkových věřitelů nebo jen k některému ze zástupců dlužníkových věřitelů. V takovém případě se uplatní úprava obsažená v ustanovení § 34 insolvenčního zákona, která váže vyloučení insolvenčního správce z insolvenčního řízení na splnění další „podmínky“, a to, že je zde se zřetelem k charakteru pohledávky dlužníkovy věřitele a jeho postavení v insolvenčním řízení důvod pochybovat, že tento vztah neovlivní celkový způsob výkonu práv a povinností insolvenčního správce. A naopak, nejsou-li zde důvody pro takové pochybnosti, je poměr insolvenčního správce jen k některému z dlužníkových věřitelů nebo jen k některému ze zástupců dlužníkových věřitelů důvodem vyloučení insolvenčního správce (jen) z některých úkonů (v rámci insolvenčního řízení).

Shora uvedené závěry, byť formulované při výkladu insolvenčního zákona ve znění účinném do 31. prosince 2013, se prosadí i v poměrech projednávané věci.

O tom, zda insolvenční správce má být odvolán z funkce (podle § 31 odst. 1 insolvenčního zákona), rozhoduje insolvenční soud zpravidla po slyšení insolvenčního správce (tj. na základě vysvětlení, jež insolvenční správce podal ke skutečnostem, které by dle podnětů účastníků insolvenčního řízení či dle insolvenčního soudu mohly vyvolat pochybnosti o jeho nepodjatosti) a na základě obsahu insolvenčního spisu. Hodnotící soudy o (ne)opodstatněnosti návrhu, aby insolvenční správce byl odvolán z funkce, pak insolvenční soud zásadně přijímá na základě obsahu spisu, aniž by formálně prováděl dokazování listinami tvořícími obsah insolvenčního spisu (respektive doloženými účastníky insolvenčního řízení, insolvenčním správcem nebo opatřenými insolvenčním soudem). Tomu ostatně odpovídá též zákonem předepsaný požadavek, aby insolvenční soud rozhodl o podaném návrhu neprodleně (srov. opět § 31 odst. 1 insolvenčního zákona).

Právní posouzení věci odvolacím soudem, ústící v závěr o vyloučení insolvenčního správce S, Nejvyšší soud, vzhledem ke skutečnostem plynoucím z obsahu insolvenčního spisu, neshledává správným.

K důvodům, pro které odvolací soud měl pochybnosti o nepodjatosti insolvenčního správce S (§ 24 insolvenčního zákona).

1) Ke skutečnosti, že (majoritní) věřitel Č hlasoval pro odvolání (insolvenčním soudem ustanoveného) insolvenčního správce H a ustanovení insolvenčního správce S.

Ve srovnání s právní úpravou obsaženou v zákoně č. [328/1991](#) Sb., o konkursu a vyrovnání, insolvenční zákon posílil práva věřitelů (mimo jiné) tím, že umožnil, aby za tam určených podmínek rozhodly o změně v osobě insolvenčního správce věřitelské orgány a připustil možnost, aby rozhodnutí, kterým insolvenční soud nepotvrdil usnesení schůze věřitelů o ustanovení nového správce, věřitelé oponovali za předem určených podmínek (daných potřebou co nejvíce urychlit průběh řízení) odvoláním (srov. důvodová zpráva k insolvenčnímu zákonu).

K tomu, aby takto vymezené právo věřitelů mohlo být v skutku naplněno, je nezbytné respektovat, že si věřitelé „zvolí“ jako „nového“ insolvenčního správce osobu, která je jim „známa“ (se kterou mají zkušenosti) jako natolik „zdatná“ (posuzováno jak ve vztahu k jejím odborným znalostem a schopnostem dostát při výkonu funkce insolvenčního správce povinnostem, pro ni plynoucím z

insolvenčního zákona a dalších právních předpisů, tak i z hlediska pověsti, důvěry a respektu, jichž v očích věřitelů požívá), že bude „zárukou“ pro naplnění účelu a zásad insolvenčního řízení (§ 5 insolvenčního zákona) a pro řádný výkon funkce insolvenčního správce (§ 36 insolvenčního zákona).

Reálnému naplnění práva věřitelů založeného ustanovením § 29 insolvenčního zákona tak zjevně neodpovídá teze, podle níž by věřitelé (respektive majoritní věřitel) byli omezeni při volbě (nového) insolvenčního správce tím, zda mají (či v minulosti měli) k tomuto insolvenčnímu správci „vztah“ založený a odvíjející se např. z dřívějších insolvenčních řízení, v nichž v pozici účastníků řízení „vystupovali“ totožní věřitelé a ve funkci insolvenčního správce tatáž osoba. Potud ani okolnost, že stejní věřitelé (respektive stejný majoritní věřitel) opakovaně (v různých insolvenčních řízeních) postupem podle ustanovení § 29 insolvenčního zákona ustanovují „novým“ insolvenčním správcem stejnou osobu, není důvodem, který by mohl vést k pochybnostem o nepodjatosti takového insolvenčního správce. A naopak, kdyby v průběhu insolvenčního řízení vyšlo najevo, že věřiteli ustanovený insolvenční správce tyto věřitele v jiných insolvenčních řízeních v rozporu se shora uvedenými zásadami zvýhodnil, aniž by současně šlo o „omluvitelné“ pochybení insolvenčního správce (plynoucí např. z nejednoznačné právní úpravy), bude zpravidla dán i důvod pochybovat o nepodjatosti takového insolvenčního správce.

2) Ke spolupráci s advokátní kanceláří a k zastupování věřitele Č advokátní kanceláří.

Z obsahu insolvenčního spisu je zřejmé, že advokátní kancelář nezastupovala věřitele Č v žádné fázi insolvenčního řízení dlužníka a že k datu vydání dovoláními napadených rozhodnutí odvolacího soudu insolvenční správce S nebyl statutárním orgánem (ani společníkem) advokátní kanceláře. Poukaz odvolacího soudu na „spolupráci“ insolvenčního správce S a advokátní kanceláře přitom nemá – bez bližší konkretizace, v čem měla spočívat a na jaký vztah mezi insolvenčním správcem S a advokátní kanceláří z ní lze usuzovat – význam. Rovněž okolnost, že advokátní kancelář zastupovala „v dílčích kauzách“ (blíže nespecifikovaných počtem, významem či časem) věřitele Č, není – vzhledem k (jen) zprostředkované vazbě mezi insolvenčním správcem S a věřitelem Č – důvodem pro pochybnosti o nepodjatosti insolvenčního správce S.

Nejvyšší soud proto nepovažuje argumenty, které ve svém souhrnu vedly odvolací soud k závěru o vyloučení insolvenčního správce S, za způsobilé vyvolat pochybnosti o nepodjatosti insolvenčního správce S, a to ani ve spojení se skutečností, že insolvenční správce S se stal společníkem a statutárním orgánem společnosti AS ZIZLAVSKY v. o. s. (viz jeho dopis insolvenčnímu soudu z ledna 2014).

Jelikož právní posouzení věci, na němž (obě) rozhodnutí odvolacího soudu, jakož i (druhé) rozhodnutí insolvenčního soudu spočívají, není správné, Nejvyšší soud tato rozhodnutí zrušil a věc vrátil odvolacímu soudu k dalšímu řízení (§ 243e odst. 1 a 2 o. s. ř.). Právní názor Nejvyššího soudu je pro soudy nižších stupňů závazný (§ 243g odst. 1 a § 226 odst. 1 o. s. ř.).

zdroj: www.nsoud.cz

Právní věta - redakce.

Další články:

- [Koupě nemovité věci](#)
- [Nesprávný úřední postup \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Platební neschopnost \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)

- [Předkupní právo \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Přerušeni řízení \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Rodinný závod \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Dědictví](#)
- [Výživné](#)
- [Valná hromada](#)
- [Ustanovení zástupce](#)
- [Náhrada škody](#)